

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Unde am ajuns!

Secolul nostru așa numit al lumini-
lor, ne-a adus multe lucruri nouă și
bune, am progresat încât dacă cei morți
înainte cu 50 ani ar învia, nici că ar
mai cunoaște lumea de acum.

Dar' cu progresul deodată în cele
folositoare, s'a făcut progres și în di-
recțiunea rea, s'au stricat moravurile
cum am zice, și aceasta eară cam de
câteva decenii încoace.

Oamenii cari trăiau înainte cu 50
ani și cari trăesc și astăzi, ne spun și
acum cu memorie încă vie, că în satul
cutare pe atunci abea erau 2—3 băr-
bați cari se îndeletniceau cu pipatul
sau cu tragerea pipelor.

Tot așa ne spun acești oameni, că
rari erau pe atunci aceia cari cercetau
cârcimele, numai codașii unei comune
ii puteai vedea bînd și veselindu-se în
localuri unde se vindeau beuturi. Dar'
de atunci s'a schimbat mult în toate
privințele, astăzi lucrul stă tocmai invers,
în ori-ce comună abia vei afla 2—3
bărbați cari se nu fie fumători, ba ce
e mai mult înșiși copiii se îndeletnicesc
cu acest venin omoritor al trupurilor
fragede, și însumi am dat de comune
unde copii dela 10 ani în sus fiecare
era provăzut cu câte o pipă, și în pu-
blic își dau avîntul de feciori mari deja,
afumînd și ei din acele pipe în cari
credeau ei că se arată bărbăția lor.
Și ce zic părinții la aceasta? Unii poate
ii opresc, alții mai mîrginiți însă sunt
făloși că s'au învrednicit a-și vedea pe
fii lor vrednici de... a pipa. Și tăbacul
necesar îl cumpără și ei dela jidanul
comunei pe bani, la cari cine știe pe
ce cale vor fi ajuns.

Tot așa stă lucrul și cu beutura.
De când Dumnezeu ne-a bătut cu lipi-
torile cari lipite sunt aproape în fiecare

sat, ori în ce zi vei trece prin comune
unde se află jidan, vezi și de cei bote-
zați cu otravă dela acela. Auzim într'una
vorbindu-se că vremile sunt grele, căș-
tigurile s'au împușinat, oamenii s'au îm-
puișit și totuși rēul arētat nu arareori și
nu în puține locuri îl putem observa
zilnic.

Să căutăm a examina pe acești ne-
fericiți, și vom vedea că ei, fiindcă se
nutresc foarte rēu și se înveninează prea
mult cu otrava tăbacului și a spiritului,
sunt foarte piperniciți, mai ales copiii
lor, sunt slabi la corp, gălbui, ochii
strînși și foarte rēi de fire, va să zică
sunt bolnavi trupește și sufletește. Și
pentru-ce aceasta? Pentru traiul lor cel
anormal, pentru viața lor cea nera-
țională.

Și nu mă pot mira destul cum de
astfel de oameni, cari și ei sunt dotați
cu minte dela bunul D-zeu, nu-și pot
judeca faptele lor și nu pot deosebi
binele de rēu. Ba încerci a-i capacita,
a-i îndrepta și a le da povețe bune, de
multe ori îți aprinzi pae 'n cap, căci
în loc de ascultare și îndreptare te tre-
zești cu bērfeli și cu invidii asupra ta.

Da, pentru-că omul dela fire este
încălinat mai mult spre rēu decăt spre
bine și pentru aceea e vorba că e deo-
sebie între om și »om«.

Toate aceste rele sunt cunoscute
tuturor, de aceea oamenii serioși se în-
treabă că ce e de făcut ca să nu dis-
parem, căci mergēnd așa lucrul perirea
ne e mai mult ca sigură în multe lo-
curi. Toți strigă asupra preotului și a
învēțătorului să nu lase pe cei din ju-
rul lor în decadență, e cam greu însă
ca unu-doi să rēsească cu un sat
întreg. O lucrare energetică e necesară,
precum ar fi reuniunile de cumpētare,
de cari prin jurul nostru nu știu să fie
nici una. Pentru-că cu vorba nu ajungi
totdeauna departe, zisa latinului: *verba
movent, exempla trahunt*.

Și acum să mai spun ceva și des-
pre un al treilea rēu obicei ce a în-
ceput a se sălășlui și între țeranii nos-
tri. Trecēnd în zi de sērbătoare prin
unele comune, observi oameni stānd la
poartă în stradă și jucādu-se la cărți,
se înțelege pe cāstig. Jocul de cărți
a prins de o vreme încoace rădēcini
adēnci și între poporul nostru în foarte
multe locuri. Ba am vēzut țerani car-
tofori (cārțași) așa de pasionați, încāt
și pe tren cālētorind dela un loc în
altul se jucau în cărți pe bani. Bine,
este acesta oare obicei bun la popo-
rul nostru? Ferească D-zeu, tot așa de
rēu ca și beutura etc. Nu suntem noi
destul de sēraci, să ne mai sēracim și
cu jocul în cărți? Aruncați în foc cār-
țile de joc, iubiți țerani, și în locul ace-
lora jucați-vē cu alte cărți cari vē sunt
mai folositoare, cu cărțile de cetit, din
cari multe puteți învēța și cu câte o
foaie (gazetă) romānească în care eară
numai lucruri bune puteți afla.

Am trecut și prin comune strēine
(săsești), și acolo am vēzut oamenii
stānd la poartă, dar' știți ce făceau?
Unii cetiau, alții ascultau și așa își pe-
treceau sērbătoreea înzestrādu-și su-
fletul lor cu știință și cu invēțatură.
Să invēțăm și noi dela ei, și să ne de-
dăm a mai prinde și câte un obicei
bun, căci cele rele se prind ele de noi
de nici nu observăm.

Într'o localitate anumită, am vēzut
oamenii jucādu-se la cărți și bēnd în
cārcimă chiar și pe timpul cānd la
biserica să făcea slujbă dumnezeiască.

Dar' de ce nu mergeți la biserică,
fiind azi zi de sērbătoare? Meargă popa
la biserică, au rēspuns aceia. Sēracă
lume unde am ajuns, încāt de lăcașul
lui D-zeu nu mai avem lipsă. M'am de-
părtat măchnit și mirāndu-mē de atāta
nepăsare.

Și oare ce ziceți voi, iubiți cetitori,
dacă ar învia moșii și strămoșii nostri

cei atāt de vrednici pe timpul lor, și
ne-ar vedea cāt suntem noi azi de nē-
păsători, ne-ar binecuvēnta? Nu, de si-
gur nu, ci și-ar întoarce fața de cātră
noi și cu rușine ar grābi eară spre mor-
mēntul lor blāstēmānd rēutatea noastră.

Ne mângāiem cu aceea, că nu stām
peste tot locul astfel, și nici să nu dee
D-zeu așa ceva, e destul însă că vēzēnd
unele de aceste să te cugeți unde o să
ajungă cu timpul oamenii cari astăzi
sunt în o așa stare deplorabilă. Cu ast-
fel de oameni înzadar ai încerca sēvir-
șirea unui lucru folositor, căci ei pen-
tru așa ceva nu au simț și trăesc ca
și morți printre cei vii. Poporul dela
care ne tragem noi, a fost cel mai
ales în lume în timpurile vechi, ear'
noi următorii aceloră să nu ne dām
pradă patimilor din veacul nostru, căci
ne prăpădim.

Fie ca cele spuse aci să servească
multora spre îndemnul de a se feri de
cu bună vreme de căile pierzării, și să
se trezească și întărească întru ei duchul
înțelegerii și al îndreptării. *Delta*.

Conferența de pace, se va ținea la
18 Maiu în Haga. atară de Svedia și Nor-
vegia toate celelalte state europene vor lua
parte. Aceste se zice că din cauze grave po-
litice nu pot participa.

*

Oare adevērat să fie? »Hunyad«
aduce știrea, că contele Bethlen Miklos, fișpanul
comitatului nostru, de câteva sēptēmāni în-
coace s'a apucat să învēțe limba romānă.
Aceasta din cauză, că dorește ca cu poporul
romān de sub fișpan d-sale să vorbească
romānește, și să-i poată asculta plāngerile
fără de tălmăciu. Nu putem decăt să ne bu-
curām de aceasta. Dar' se pune întrebarea,
că tocmai dacă va ști romānește, face-va el
pentru Romāni dreptate romānească sau se
va ținea tot de cea — ungurească?

*

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Imn festiv.

Cu ocasiunea instalării I. P. S. S. Domnului

IOAN MEȚIANU

ca Arhiepiscop și Metropolit al Romānilor gr.-or. din
Transilvania și Ungaria.

Prea Sfinte, ceresc Părinte,
Pe Păstorul ce ne-ai dat,
Te rugăm cu toți terbinte
A-L protege ne'ncetat!

Doamne, binecuvintează
Pe tot neamul romānesc
Și cu dar încununează
Pe păstorul ce-L doresc!

Pilde, Tu, nenumērate
Tot mereu cu drag ne-ai dat —
Un gānd astăzi ne străbate
Sufletul înduioșat:

Cu tot dreptul ne străbate
Spre Ioan, Archipăstor:
O'ntrupată zeitate
Pentru'n demn și blānd popor;

Cărja Sa archierească,
Ca ș'al lui Moisi toiag:
Mari minuni să sēvērșească,
Să le fie la toți drag!

Raze binetăcătoare
Să lucească de pe tron
Spre turma cuvēntătoare,
Ca ș'un soare 'n orizon!

Turma 'ntreagă și-ațiștește
Ochii spre al ei Păstor
Și cu dor la El privește
Ca la bun conducător.

Cānd durerea e mai mare
Intr'al nostru blānd popor,
Doamne, Tu, cu îndurare
Ne-ai trimis mângāitor.

Sfântă Pronie cerească
Ni-L protege 'ntre mulți ani:
Turma'n pace s'o păzească
Și s'o scape de dūșmanii!

Sub a Lui prea blāndă pază
Noi de rēu scutiți să fim.
Ochiul cerului ne vază,
Ca'n bine să propășim!

Binecuvēntă stăpāne
Cu dar blāndă turma Ta
Și sub actul Tēu o ține,
Ca să poată 'nainta!

Prea Sfinte, ceresc Părinte,
Pe Păstorul ce ne-ai dat,
Te rugăm mereu ferbinte:
Ni-L protege ne'ncetat!

I. Daviu.

Ghiocelul.

Mică, drăgălașe și modestă floare, ea ne
apare cānd cāmpul e încă sub zăpadă, ea e
cea dintāi dintre toate ficele sublimei »Flora«,
pe cari primăvara le chiamă la sārūtările
soarelui; poate de aceea în Italia se numește
»Primula«. Credincioasă par'că numelui pe
care îl poartă în limba țerii, se deșteaptă
atunci cānd toate surorile ei sunt moarte și
acoperite de mantia albă de zăpadă.

Nāscut la marginea iernii care moare,
Ghiocelul a luat dela dinsa albeața imacu-
lată. De frica gerului, mica floare sfioasă și
friguroasă abia îndrāsnește să se ridice puțin
de-așupra pāmēntului, ca-și-cānd ar sta mereu
gata să se ascundă îndată-ce vēntul cel rece
ar sufla.

Cāt sunt însă de drăgălașe aceste pete
albe, catifelte, cari sunt presărate pe margi-
nea cāmpului! Și cāt de dulce cāntă ele pri-
mul cānt al primăverii în mijlocul verdelui
sfios și friguros care naște! Cu cātă grație
invită aceste flori māna omului să le desmerde,
pe poet să le salute și pe albine să culeagă
nectarul care abia naște în ele!

Dacă ghiocelul s'ar naște în mijlocul verii,
în mijlocul mulțimii nenumērate de flori, mai
mari, mai frumoase și mai parfumate decăt
el, nici un poet nu 'i-ar fi dedicat un vers
măcar, nici un amant nu 'l-ar fi oferit iubi-
tei sale; el însă se numește în limba poetică
a amorului Primula și toate lucrurile dintāi
sunt mai bune decăt cele din urmă. Primă-
vara cāntă imnul reinviierii naturei și al amo-
rului oferind această primă dar' modestă floare.

Dacă limbagiul florilor ar fi o pagină de
psihologie umană, ear' nu o jucărie copilă-
rească, speranța de iubire ar trebui să aibă
de emblemă »Primula«, ear' prima sārutare a
mānei iubitei să fie salutată cu o viorică.
Trandafirului îi este păstrat triumful victoriei.

BASTON ASTE!

Anecdota.

Nu știu cine odinioară, își făcuse un păcat
Și unui Ungur i-a fost dat
Un baston, — de preț de altfel, —
Sus la capēt c'un inel
Și-o măciucă aurită cu podoabe fel de fel.

Numai un cusur avea:
Că bățul prea lung era; —
Dar' lui Ianoș ce-i păsa?
Se plimba fudul și țanțos și la toți îl lăuda:

*

— »Băston aste minunat,
Tata mult cu el plimbat
Și mult rēu părut la el, cānd murit și mi-a lăsat!
Băston este lucru rar,
Cum nu are alt Maghiar
De la Pesta 'n Coloșvar!
Băston aste lucru fin,
Aste Matiaș Corvin
Dăruit lui importat
Ș'importat lui tate-a dat!
Băston aste....«

— »Hol! 'Ți-ajungă,

Adunarea ia cu plăcere la cunostință. Membri din direcțiune: Nicolau Vlad (Orăștie) și Nicolau Andreiu (Căstău) eșiți din direcțiune în ordinea vechimii, sunt realeză ca atari pe un nou period de 5 ani, ear' în locurile devenite vacante s'au ales: Daniil David și Ioan I. Vulcu ambii din Orăștie. Expirând și mandatul membrilor din comitetul de supraveghiere s'a ales în persoanele d-nilor: Vasile Domșa, protopop, Ioan Lazaroiu și Ioan Branga, ear' ca suplenți: Dr. Romul Dobo și Constantin Baicu.

După acestea presedintele mulțamește celor de față pentru interesul și ordinea în care a decurs adunarea, și o declară de închisă.

Intimpinare

la
„**Guinquenaliile învățătorești**“.

(Urmare și sine).

Din puntele acestea de vedere declinăm dela noi propunerea aceasta făcută pentru învățătorii de odinioară, ce se alegeau prin aldămașuri, din cari azi nu mai există, și fiind cauza prea momentuoasă, cu încurajarea învățătorilor noștri, vâ zicem: »ia crucea ta și vină după mine!« adevă: »Luminează-te și vei fi!« Pentru aceasta trebuie să jertfească poporul nostru mai mult decât pentru ori și cel Premergeți cu exemple în fruntea lui, pentru-că cruțarea dela scopul acesta înșamnă regresul.

O împrejurare foarte interesantă ni-a atras atențiunea contrastul dlui „Delta“ asupra salarului de odinioară în comparație cu (colosalul d-sale) cel de azi. Nu face amintire de timpul și împrejurările de atunci, cu atât mai puțin de cele de astăzi, când a reînviat iobăgia. Azi nu poporul ci învățătorii acestuia sunt adevărații iobași, pentru-că mulți, din toate părțile, poruncesc și pretind, dar' foarte puțini sunt, cari se-l recompenseze, doară chiar nimenea.

Dacă un învățător ajunge de a servit 20—30 de ani în ogorul națiunei sale cu conștiință, dând bărbaiți apți și luminați statului, școalei și bisericeii, atunci chiar ai săi, chiar aceia, pentru cari s'a consumat pe sine și și-a sacrificat tinerețele, aceia îi zic: (ca recompensă) »și-a împlinit datorințele!... ear' despre aceea că are cu ce trăi ori ba? nu-l întreabă nimeni... ba din experiență fie zis, e desconsiderat de către toți, de jos până sus, mî închin excepțiunelor.

Nemții, Sașii, Ungurii, Jidovii etc. etc. toți își știu preții învățătorimea lor, numai Românul nu! Onoare excepțiunilor!

Aceasta e un adevăr necontestabil, și nu cred că s'ar afla cineva, popor ori inteligență ca să mă combată cu date positive, nici chiar dl „Delta“.

Din corespondența dlui Delta un pasagiu ne-a venit foarte curios și adevă cum dsa o cauză până la un loc și apoi când e vorba de un răspuns stă în loc, sau pentru rezolvarea cauzei nici un cuvânt nu ni-să pronunță, și adevă dl „Delta“ nu ne spune că pentru-ce nu se află concurenți ca în trecut, cu toate că atunci nu era salarul de astăzi? sau cu cuvintele dlui Delta, ce e cauza, atunci la o stațiune de 300 fl. erau 10 concurenți, ear' azi nu e nici unul?

Răspunde dta, dle Delta, la această întrebare! și spune cauza obiectiv!

Ear' după-ce îți vei fi dat sama de răspunsul d-tale te vei convinge de adevărul aserțiunii mele: că învățătorul român de azi este iobagiu. Greutățile și suferințele îl disgustă și înstrăinează, pentru-că a fi iobagiu cu o pregătire de 4 clase gimnasiale și cu cursul pedagogic de trei ani pentru 300 fl. (colosalul d-tale) mai bine prefer un ziler, un servitor de cancelarie ori vigil la calea ferată, cari fără pregătire și fără examene și diplome primește (și încă regulat) lunar drept plată mai bună ca cea dascălească, având numai un stăpân.

Dela aceasta prea mulți îi reține numai ambițiunea.

N'ai observat, dle „Delta“, că pe toate terenele, de jos până sus, s'au făcut ameliorări de salarii, conform recerînțelor: la preoție, la miliție și civilime, ba chiar d-ta în interesul d-tale o ceri și apoi cum se nu recunoști d-ta lipsa imperativă, pentru cel care ți-a deschis ochiul sufletului?

Articolul d-tale ca propunere de a abize de cuincuenal o privim drept atentat la adresa învățătorimii, ba mai mult, la adresa națiunei întregi.

Prin o atare propunere fîntești asupra coardelor națiunei și ne compromită înaintea națiunilor culte, cari îndoit și întreit se jertfesc pentru învățătorimea lor.

Au doară nu s'a spus în coloamele acestei reviste: »că un învățător numai atunci poate fi la culmea chemării sale, când e îndestulat cu soartea sa«.

Oare care învățător român e îndestulat cu soartea sa? când rar avem învățători cu salare mai mari de 300 fl.?!

După toate acestea apelăm la preoțimea noastră, la protopopi, la advocați și la întregă inteligența română, că dacă vreau emanciparea noastră națională și dacă voesc a avea un popor mai luminat, numai așa își vor putea ajunge scopul, dacă cauza școlară și-o pun la inimă, adevă să facă salare corăspunzătoare timpului și împrejurărilor, cu cari se poată trăi omul, spre a-și împlini chemarea și datorințele cu conștiințiositate, însă nu un salar cu care nu poți muri de foame, dar' nici nu poți trăi, pentru a corăspunde înaltei misiuni de »regeneratoriul neamului«.

E mare mirarea apoi să vină cineva, poate chiar un fost elev, cu propunerea ca să abizcem de cuincuenal, ear' în schimb el se tragă un salar gras (ca binevoitor al poporului) pentru o muncă ce nici a suta parte nu se poate asemăna cu sarcina unui învățător, cu care apoi el duce un rol împunător, galant și domn în tot chipul, ear' eu se zac în necaz, umilit, desconsiderat de ai mei, consumându-mi vieața și sănătatea, poate chiar cu copiii lui.

Posibil că dl Delta cu propunerea sa a luat exemplul dela aristocratul nostru Gal, care a abzis de pensiune; un învățător însă nu poate fi atât de galant.

Nu așa, dle Delta! dacă vrem emancipare, ca să rivalisăm cu învățătorii popoarelor culte și civilisate, trebuie să jertfim. Să nu venim după cine ne lasă mai la modru, fără căt numai se poate, să ridicăm salariile și să le dăm și cuincuenalele, pentru-că numai astfel putem face pretensiuni juste și numai atunci putem fi faloși, când învățătorul nostru e respectat și onorat de ai săi și de străini. Și numai astfel, dle Delta, putem spera în simbolul emancipării noastre.

Alfa.

CONCURS

Pe basa concludului comitetului central ai »Asociațiunii« nr. 68 din 2 Martie a. c. se escrie concurs pentru conferirea a 16 ajutoare de câte 25 fl. anual din suma de 400 fl. pusă la dispoziția »Asociațiunii« de către ministrul de comerț pentru ajutorarea învățăcelilor meseriași români din patrie.

Ajutoarele se vor împărți în două rate semestrale și anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fiecărui an.

Învățăcelii meseriași, cari doresc a reflecta la unul dintre aceste ajutoare au să înainteze pe lângă cerere următoarele documente:

1. Atestat de botez în original sau în copie legalisată.
2. Testimoniu școlar cel puțin de 4 clase elementare.
3. Atestat că se află deja lucrând la vr'un măiestru sau corporațiune și cu ce succes.
4. Contract, în original sau copie legalisată, încheiat cu măiestrul conform §-lui 61 al legii industriale (art. de lege XVII. 1884).
5. Atestat de moralitate dela autoritatea locală competentă, și
6. Adevărul dela părinți sau tutori, că sunt decisi a-l lăsa la învățătură, până se vor perfecționa pe deplin.

Cererile instruite cu aceste documente se se înainteze la subsemnatul comitet până în 15 Aprilie n. a. c.

Cererile întrate mai târziu nu se vor considera.

Din ședința comitetului central al »Asociațiunii« pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 2 Martie 1899.

Dr. Il. Pușcariu,
v.-preș.

Dr. Beu,
secr. II.

Anunț!

Aducem la cunoștință Onor. public român, cum-că din raportul anual pe 1897/8 al societății de lectură »Petrui Maior«, — raport în care de astădată se mai află și o statistică amănunțită a studenților români născuți în Transilvania și Ungaria, cari studiază la instituțiile superioare din patrie și străinătate, mai avem încă un număr destul de considerabil. În vederea speselor mari împreunate cu tipărirea acestui raport, societatea a dispus ca acest rest să se vînză la 50 cr. exemplarul plus 5 cr. porto.

Rugăm pe cei interesați a se adresa societății »Petrui Maior«. Budapest (Molnár u. 20 sz. II.-10).

Marcu Jantea,
president.

Ioan Fruma,
secretar.

Indemnăm și noi pe toți binevoitorii acestei societăți, ca să grăbească a-și procura câte un exemplar din raportul amintit, de-o parte fiindcă află într'însul cu cât zel lucră societatea aceasta pentru înaintarea membrilor ei, ear' de altă parte, fiindcă de neînsemnata sumă ce dau pentru acest raport, contribuie totodată și la înăvuierea societății.

NOUTĂȚI

Asentările în comitatul Hunedoarei. Știm cu toții, că asentările din estan, din cauza stării de ex-lex a Ungariei, asentările nu s'au putut ținea la timpul obișnuit, ci s'au amînat pe timp nedeterminat. Acum, că toate legile s'au votat sub noul guvern, asentările pentru comitatul nostru s'au defipt pe următoarele zile: Pentru *Orăștie*: 5 Aprilie, cei din jur 7 și 8; *Petroșeni*: 10, 12 și 13; *Pui*: 14 și 15; *Hațeg* (jurul) 17, 18 și 19; *Hațeg* (oraș) 20; *Deva* (jurul) 21, 22 și 24; *Deva* (oraș) 25; *Geoagiu*: 26 și 27; *Hunedoara*: (jurul) 3 și 4 Maiu; *Hunedoara* (oraș) 5; *Ilia*: 8, 9 și 10; *Baia-de-Criș*: 13 și 15; *Brad*: 16, 17 și 18.

Al X-lea ajutor al „Reuniunii române de înmormântare din Orăștie“ s'a dat pentru membra *Istina Popa*. Urmașii sei au primit 47 fl. 50 cr.

Concertul Reuniunii române de muzică din Sibiiu. Mercuri în săptămîna trecută a avut loc în sala dela »Musikverein« din Sibiiu concertul dat de Reuniunea română de muzică, sub conducerea dlui *G. Dima*. Despre reușita acestui concert aduc laude chiar și foile nemțești. »Hermannstädter Zeitung« ocupându-se cu acest concert, aduce elogii atât corului cât și măiestrului seu. Laudă îndeosebi pe d-șoara *Olivia de Bardossy*, despre care zice: D-șoara Bardossy este o damă tină, fiica dlui *Iuliu de Bardossy*, inspector școlar în pensiune. D-șoara Bardossy și-a făcut studiile musicale nu de mult în Bavaria avînd succes eminent la depunerea examenului de calificățiune pentru profesura de muzică, depus înaintea comisiunii regnicolare. A executat 3 piese la pian. La urmă adaugă, că d-șoara Bardossy a convins pe toți prin executarea pieselor, că nu au a face cu un talent de toate zilele. Laudă apoi pe d-șoarele *Olariu* și *Hosszu*. La urmă preamărește apoi pe d-na *Dima*, care a executat 3 cîntece pentru alt, acompaniată fiind la pian de dl *G. Dima*.

Asigurarea studenților universitari. Din Viena se anunță, că consiliile dela universitate și dela toate scoalele superioare au decis, ca pe viitor toți studenții dela institutele mai înalte să fie datori a se asigura. Ei vor plăti pentru fiecare semestru 2 fl. 53 cr., ear' în schimb la cas de incapacitate a muncii vor primi odată pentru totdeauna 12.000 fl. La cas de nenorociri în laboratorii, la excursiuni sau în decursul prelegerilor, vor primi la zi 3 fl. Inovațiunea aceasta este de mare folos pentru tinerimea universitară, și ar fi bine să se introducă pretutindeni.

La temniță. Dl *Avram Giurgiu*, inv. în Vama-Buzăului, a întrat Mercuri în săptămîna aceasta în temnița din Tîrgul-Murșului, pentru a-și face pedeapsa de 14 zile, la care a fost condamnat, fiindcă în 1895, când a făcut exercițiul de arme, a cântat »Doina lui Lucaci«.

Adunarea generală a »Asociațiunii pentru spriginirea învățăcelilor și sodalilor români meseriași« din Brasov, s'a ținut Dumineca trecută. Dl N. Petra-Petrescu, preș. asociațiunii a deschis adunarea printr-o vorbire foarte călduroasă. După cetirea raportului de către secretarul *Ilie Savu*, în care se arată că comitetul lucră cu zel pentru înaintarea societății, se trece la desbaterea asupra arangerii de ședințe literare, puse la cale de dl P. Dan, precum și asupra catechisării elevilor.

O nouă jertfă a Sașilor. Dl *Dr. Hans Wolf*, profesor la gimnasiul din Sighișoara, a fost osândit la 14 zile închisoare și 50 fl. pedeapsă în bani, din cauză că a ținut o vorbire, prin care procurorul zice că ar fi atîțat poporul săsesc contra națiunii maghiare.

Dl Lucian Bolcaș a plecat din București la Viena, pentru a-și continua studiile.

Un ordin al minisfrului de războiu. Ministrul de războiu al Austro-Ungariei, generalul Krieghammer, a dat ordin ca să se formeze într'un album o colecțiune de cîntece ostășești în toate limbile din monarhie, prin urmare și în cea românească. Un delegat al ministrului de războiu face un apel către toți foștii soldați români ca să adune și să-i trimită toate cîntecele și doinile ostășești și de războiu.

Nou perceptorat. În 1 Maiu se va deschide în Blaj un nou perceptorat.

Dl Ilariu Banciu, st. univ. în București, venind acasă la Uioara, s'a întîlnit cu mai mulți consăteni de-ai sei, ocnari, cărora li-a spus că mai bine ar fi dacă ar trece în România și ar lucra la minele de sare din Tîrgu Ocna, deoarece-ce aici prea sunt persecutați. Fisolgăbirul de-acolo, Bőjthy Kálmán, sub

cuvînt că e un agent, care îndeamnă poporul la emigrare, l'a citat la sine și l'a pedepsit cu două săptămîni temniță și 100 fl. amendă în bani.

Alteț... Alteț... Archiducele Francisc Ferdinand, presumpțivul clironom a fost zilele trecute în orașelul Gravoza din Dalmația. Întreg orașul i-a ieșit întru întimpinare și primarul a început vorbirea de salut. Când perora mai cu foc, din mulțime se aude glasul unei fete, care întreba cu zor: »Mamușă dragă! Care e nenea împărat?« Primarul a devenit palid, glasul i-a amuțit și din tot restul vorbirii n'a mai putut îngăna decât »Alteț... Alteț Regală...!« Archiducele, ca să salveze situația s'a apropiat de curioasa fetiță și a întreat-o cum o chiamă. »Danița Bogoliovics«, a răspuns fetei curagioasă. Danița era fata primarului, pentru aceea a îngălbinat scumpul ei tată, pe care apoi Archiducele l'a felicitat că are o copilă atât de isteță.

O comună pustită de flacări. Comuna slovăcească Cozma, din comitatul Zemplim, a fost pustită de flacări. Duminecă a fost săptămîna, pe când toți locuitorii se aflau la biserică, un copil rămas acasă, a puscat într-o clăie de paie, care îndată a luat foc și s'a întins tot mai departe. Focul ajutat și de vînt, în scurt timp s'a lățit asupra întregii comune, așa că nici o casă nu a rămas nearsă. Sute de vite și toate bucatele ce le aveau locuitorii au fost puse de flacări. Un om bătrîn și o mamă cu copilul în brațe au fost găsiți prefăcuți în scrum sub tăciuni.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

Lui ...VICU.

Demult de când n'am mai aflat
Nimic de lucrul anunțat,
Dar' am prins acum de veste
Că este ceva 'n poveste.

Și povestea cum se pare
E serioasă 'nțîmplare,
Ear' tu nici nu mai gumești
Ci tagma ne-o părăsești.

Apoi Vicule când cuget
La aceasta, fără preget
'Mi vine a te 'ntreba
Ce simți, lăsându-ți ceata?

Căci noi cei cari rămănem
Ne pare rău când aflăm,
Că se perde o odraslă
Din vesela noastră castă.

Nu va trece mult timp încă
Pîn' voui lua bă la brîncă,
Căci doresc ca la-nțîlnire
Să descoasem multe ...fire.

Nicu.

FEL DE FEL

Soția (de curînd măritată): Dragă bărbățele, bucătăreasa noastră cea nouă a ars de tot friptura. E fată tină și nu prea știe să gătească. Dar' eu cred, că o guriță te va despăgubi.

Bărbatul: Foarte bine! Trimite-mi-o în odăe.

Din Istoria Românilor.
Profesorul: Ce știi despre Catilina?
Elevul: Cati și Lina au fost... au fost bucătăresele dlui profesor.

Dare de seamă și mulțumită publică

Înainte de a da seamă despre suprasolvirile ce au incurs cu ocaziunea reprezentațiunii teatrale, arangiată în 4 Martie n. a. c., ne ținem de plăcută datorință a mulțumim încă odată și la acest loc, prea st. d-ne Victoria Dr. Erdélyi pentru spriginul dat la reușita acestei petreceri, precum și diletanților, cari s'au achitat spre mulțumirea tuturor de sarcina luată asupra lor.

Scopul nobil pentru care s'au jertfit să le fie răsplata.

Au incurs cu această ocaziune suma de 240 fl. 95 cr., speșele au fost de 80 fl. 95 cr., rămînînd astfel un venit curat de **160 fl.**

Suprasolviri benevole au incurs dela următorii d-ni și d-ne: Arthur Balas, comerc. în Băița 5 fl., Dr. Aurel Muntean, adv. 5 fl., d-na Hedwig Dr. Munteanu 5 fl., Dr. Stefan Erdélyi și st. d-na Victoria 4 fl. 30 cr., Dr. Iustin Colbasi 4 fl. 20 cr., Ioan I. Vulcu 3 fl. 80 cr., Simion Corvin sen. 3 fl. 40 cr., Simeon Corvin jun. 3 fl., Ioan Pop, măiestru pantofar 3 fl., I. Andreescu jun. 3 fl., Nicolae Herlea, inv. dir. în Viaerea 2 fl. 50 cr., H. Pöhl, locotenent-colonel 2 fl., Francisc Hosszu-Longin din Deva 2 fl., Vitus Lajos 2 fl., Aurel Murșan, protonotar 2 fl., Petru Bele, cassar 2 fl., Nicolau Vlad, farmacist 2 fl., Dr. Ioan Pop, medic 2 fl., Dr. Romul Dobo, medic 3 fl., Ronay Nándor și d-na 1 fl. 80 cr., Ioan

Budoiu, preot 1 fl., Kapranczai 1 fl. 30 cr., Dr. V. M. 1 fl. 20 cr., George Pop, paroch în Geoagiu 1 fl., V. Domșa protopop 1 fl., d-șoara Maria Turdășan, inv. 1 fl., d-na Antoni Sándor 1 fl., V. N. Bidu 1 fl., Iosif Dumitru, notar 60 cr., Dionisie Negru 60 cr., N. Mihăilă 60 cr., G. Baci 60 cr., Victor Comșa 60 cr., Iulius Luks din Viena 50 cr., Mihaiu Grof 50 cr., Aurel Onofreiu 50 cr., Petru Veștian, sergent-major 50 cr., Al. Hosszu 50 cr., Simeon Herlea din Vinerea 50 cr., N. N., locotenent 40 cr., N. N., locotenent 40 cr., Irimie Gelmărean 40 cr., Nicolau Dubleş 40 cr., Rafila Boldor 30 cr., Dumitru Martin 30 cr., Nicolau Todea 20 cr., N. Popovici 20 cr., Adam Cristea 10 cr., N. Filimonescu 10 cr., Aurel Popovici 10 cr.

Primească toți acești marinimoși donatori și spriginitori ai sf. biserici, cele mai ferbinți mulțumite din partea noastră.

Orăștie, 13 Martie n. 1899.

Comitetul arangiator.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Corul vocal al bisericii române gr-or. din Hunedoara a arangiat la 4 Martie a. c. un concert sub conducerea învățătorului Ilie Mihai. Atât conducătorul, cât și coriștii au dovedit, că silința ce 'și-au dat-o pentru a satisface publicul, a fost încoronată de succes. Dovadă potopul de aplauze, ce a urmat după sfârșitul fiecărei cântări. Vre-o câteva din ele, la insistența publicului, au fost repetate. Onoare vrednicilor coriști și conducătorului dibaciului.

Să ni se permită expresiunea unei dorințe care nu este numai a noastră, ci poa e a tuturor Românilor de bine din acest opid, anume: am dori ca dirigentul corului cu coriștii săi să desvualte o energie mai mare, prezentându-se mai des pe bină cu astfel de produse literare.

Căștigul material se prezintă astfel: Au intrat peste tot 187 fl. 40 cr., s'au spesat 68 fl. 11 cr., câștig curat 119 fl. 29 cr., care sumă s'a și administrat la cassa institutului de credit și economii »Corvineana» spre fructificare până se va întrebuința conform scopului destinat.

Pentru realizarea acestui câștig frumos au binevoit a contribui următorii domni și

doamne: Nicolae Dima 3 fl. 80 cr., Dr. Juchó Ferencz 2 fl., George Dănila 1 fl. 80 cr., George Oprea 1 fl. 50 cr., Kovátsik Simon 1 fl. 40 cr., Ecaterina Moisin 1 fl. 40 cr., Rudolf Murășan 1 fl. 40 cr., d-șoara Mărioara Murășan 1 fl. 40 cr., Mihail Rimbaș 1 fl. 20 cr., Maria Dima, vęd. 1 fl., Gusti László 1 fl., Bauholzer Károly 1 fl., Paraschiva Těban 1 fl., George Popovici (Nădăștia-superioară) 1 fl., Victor Bontescu (Hațeg) 90 cr., Lazar Bera (Sântindreș) 90 cr., Constantin Dăncilă (Mănierău) 80 cr., Mihai Toma 80 cr., Nicolae Stoichitia 80 cr., Nicolae Muntean 80 cr., Buda Bela 80 cr., Hacker Márton 80 cr., Teofil Tulea 80 cr., Vasile Stan 80 cr., Dr. Absolon Feier 80 cr., Alexandru Dima a Evuții 80 cr., Simion Chirca 80 cr., Vani Peter 60 cr., Nicolae Rimbaș jun. 60 cr., Secheli István 60 cr., Ștefan Eisler 50 cr., Nicolae Macrea 40 cr., Constantin Dima 40 cr., George Pap 40 cr., Antosch Ferencz 40 cr., Lenasy József 40 cr., Iuliu Murășan 40 cr., Simion Păcurar 40 cr., Daniil Mușă 40 cr., Albert Schuster 40 cr., Csiky Albert 40 cr., Rosenzweig Jakab 40 cr., Kőrmöndi József 40 cr., Petru Rimbaș 40 cr., Laurean Bersan 30 cr., Ianăș Vlad 30 cr., Sofia Boldin 30 cr., Lanfrász Lőrincz 30 cr., Nicolae Popescu 30 cr., Daniil Bicsa 30 cr., Nicolae Boldin 30 cr., Arimie Muntean 30 cr., vęd. I. Cserny József 30 cr., George Bistriian 30 cr., Alexandru Dima, jun. 30 cr., Sabo Șandru (Teliuc) 30 cr., Petru Ormoș 30 cr., George Rimbaș 30 cr., Sándor József 30 cr., Kampert Ignác 60 cr., Corpul inginerilor de mine din loc 16 fl. 50 cr.

Primească marinimoșii contribuitori mulțumita noastră călduroasă pentru spriginul frumos ce ni-l-au dat și de astă-dată.

Hunedoara, 7 Martie 1899.

Comitetul arangiator.

Pentru redacție responsabili: Petru P. Barițiu.

Mașină nouă de îmblățit

cu cai, se află de vëndut la

Ronay Nándor

(502) 2—3

Strada Dealului în Orăștie.

Anunț.

Subsemnatul am onoarea a aduce la cunoștința onoratului public și on. domni comercianți de pescărie, că marele deposit de pescărie ce 'l-am avut timp de 32 ani în Brașov, 'l-am permutat cu începerea anului curent aici în orașul Orăștie (Szászváros) tot sub firma veche a lui *Vasile N. Bidu* și posed în magazinele de aici tot felul de pescărie sărată. Iarna și proaspăt, precum: **Crap mare, Crap mijlociu și mic (Șeran), Somm mare, fără capete și fără oase (Tagof), Morun, Plătică mare și mică (Veverigă), Știucă** și alte diferite soiuri de pescărie, precum **Icre roșii moi și tes-cuite, Icre negre moi și tes-cuite**, diferite **Stafiderii negre, Solta-nine și Elene, Masline mari și mici**.

Vēnzarea în en gros și en detail. La cererea onoratului public trimit și pachete postale dela 5 kilo în sus.

Aflându-mē întotdeauna în poziție de a concura atât în calitatea mărfurilor cât și cu **prețurile oele mai convenabile**, rog deci pe onoratul public și pe onorații comercianți de bransa aceasta, a mē onora ca și până acum cu onoratele comande a d-lor, promițēnd că întotdeauna voi efectui comanda **prompt și oāt se poate mai urgent**.

Cu toată stima

V. N. Bidu

în Orăștie (Szászváros).

ION LAZAROIU

negustor în Orăștie (Szászváros)

Atrag binevoitoarea luare aminte asupra prăvăliei mele bogat provēzută cu tot felul de MARFĂ DE MANUFACTURĂ pentru trebuințele de casă, și anume:

BUMBAC DE BĂTUT și AȚĂ DE URZIT, aduse din cele mai bune fabrici, ARNICIURI DE CUSUT ȘI DE URZIT, în toate fețele; PÂNZĂ, BRĚURI, ȘERPARE cusute cu flori și fir, etc. etc.

Totodată aduc la cunoștința celor ce au trebuință, că pregătesc în timp scurt și cu preț moderat

HAINE DE CĂLUȘERI

pe cari le vënd, le dau în folosință, ori, la cerere, le fac anume.

Sz. 205/1899. sztkjvi.

(500) 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A szászsebesi kir. járás mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Antoni Sándor végrehajthatónak Lukan Iuon lui Niculae végrehajtást szenvedő ellen 78 frt 86 kr. tőke követelési és járulékal iránti, végrehajtási ügyében a szászsebesi kir. jbiróság területén levő Sugág községben fekvő a sugági 504 sz. sztkjvbe A + 1 rend 2447/5 hrsz. alatti ingatlanra 24 frt 20 kr. a sugági 506 sztkjvbe A + 1 rend 1318 1319 hrsz. alatti ingatlanokra 206 frt a sugági 644 sztkjvben A + 1 rend 1190 hrsz alatti ingatlanra 14 frt, a sugági 677 sztkjvbe A + 1 rend 289. 290. 298 hrsz. alatti ingatlanokra 11 frt 60 kr. a sugági 701 sztkjbe A + 1—2 rend 300. 301. 304 hrszám alatti ingatlanokra az 1881 évi LX. t.-cz. 156 §-a d. pontja értelmében egészben birtok vestenképt. 173 frt 80 kr. ezennel megál-

lapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi április hó 29-én d. e. 10 órakor Sugág községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyamát számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiköldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság. Szászsebesen, 1899. évi február hó 2.

Demsinszky György, kir. aljbíró.

„HATIEGANA“

ASOCIAȚIUNE DE ANTICIPAȚIUNE ȘI CREDIT ÎN HAȚEG.

Contul Bilanțului pro 1898. — Merleg számla 1898. évre.

Active — Vagyon			Passive — Teher		
	fl.	cr.		fl.	cr.
1 6 Cassa în numărar — Pénztári készlet	3660	45	1 72 Pártyi fundamentale 463 — Törzs-betétek	23150	—
2 96 Credite cambiale — Váltó kölcsön	131115	—	2 92 Depuneri și interese capit. — Betétek és tőkésített kamat	123236	62
Credite camb. cu acop. hip. — Váltó kölcsön jelzál. biztosítva	80498	—	3 80 Fondul de rezervă — Tartalék-alap	19183	09
3 47 Mobiliar după amortisare de 10% Butorzat 10% törlesztés után	157	—	4 93 Fondul special de rezervă — Külön tartálék-alap	530	45
4 84 Speșe procesuale anticipate — Előlegezett perköltség	896	40	5 94 Fondul de pensiune — Nyugdíjalap	530	45
5 49 Chiria casei anticipată — Előlegezett házber	240	—	6 1 Reescompt — Viszleszámítás	39159	—
6 98 Proteste — Ovások	77	21	7 87 Interese de acțiuni neridicate — Törzsbetét után fel nem vett kamat	169	81
7 2 Bon în Giro-Conto — Giro-Conto	971	20	8 95 Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	45	50
8 5 Realități — Fekvőségek	75	11	9 89 Contrib. după int. capit. II. semestru 1898 — Betétek kamat utáni adó 1898. II. félévre	399	54
			10 48 Interese transitoare anticipate — Előlegezett átmeneti kamat	2340	60
			11 56 Marce de prezență — Jelenleti jegy	472	—
			12 57 Binefaceri neridicate — Fel nem vett adakozások	250	—
			13 81 Profit curat — Tiszta nyereség	8223	31
	217690	37		217690	37

Hațeg, 31 Decemvrie 1898.

Mihail Bontescu m. p., Ioane Baci m. p., Ioan Muntean m. p., director, cassar, comptabil.

Membri în direcțiune:

B. Popovits m. p.

Iulius Popovits m. p.

Stefan Sielariu m. p.

Teodor Făgăraș m. p.

George Costa m. p.

Serafin Nicolae m. p.

Teodor Doboi m. p.

Subscrisa comisiune de supraveghiere a examinat contul bilanțului și confrontându-l cu registrele principale și auxiliare purtate în regulă 'l-am aflat în consonanță cu acele și exact.

Hațeg, în 11 Martie 1899.

George Balas m. p.

Ioane Cornea m. p.

Paul Oltean m. p.

Contul Profit și Perderi. — Nyereség és veszteség számla.

Eșite — Kiadás			Venite — Bevétel		
	fl.	cr.		fl.	cr.
1 89 Contribuție de stat și comit. — Állami és megyei adó	1392	98	1 97 Interese de escompt — Leszámitolási kamat	20547	32
Contribuție 10% după int. cap. pe II. sem. — 1898. 10% adó	399	54	2 82 Competință de scris — Írásdíj	3807	49
2 85 Timbre — Bélyeg	290	02	3 4 Speșe de fundare — Állapító költség	37	—
3 99 Porto — Postabér	21	36	4 83 Accesorii — Melékjövdelem	464	16
4 56 Marce de prezență — Jelenleti jegy	472	—	5 88 Lombard — Lombárd	73	16
5 8 Interese de reescompt — Viszleszámítás kamat	3117	69			
6 91 Interese la depuneri — Betétek kamat	7715	66			
7 90 Speșe administrative — Kezelési költség	392	58			
8 47 Amortisare din mobilier — Butor-zati törlesztés	17	85			
9 86 Salare — Fizetések	2886	14			
10 81 Profit curat — Tiszta nyereség	8223	31			
	24929	13		24929	13

Hațeg, în 31 Decemvrie 1898.

Mihail Bontescu m. p., Ioane Baci m. p., Ioan Muntean m. p., director, cassar, comptabil.

Membri în direcțiune:

B. Popovits m. p.

Iulius Popovits m. p.

Stefan Sielariu m. p.

Teodor Făgăraș m. p.

George Costa m. p.

Serafin Nicolae m. p.

Teodor Doboi m. p.

Subscrisa comisiune de supraveghiere am examinat contul profitului și perderilor și confrontându-l cu registrele principale și auxiliare 'l-am găsit în consonanță și exact.

Hațeg, în 11 Martie 1899.

George Balas m. p.

Ioane Cornea m. p.

Paul Oltean m. p.